

บทบาทการเจรจาหารือในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในบริบทด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

จารุพรรณ ลาภสุรเทียนทอง
นักวิเคราะห์สัมพันธ์ชำนาญการ
กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ
สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
มีนาคม ๒๕๖๐

ตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ สำนักงานฯ ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ ๒ สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และให้มีบทบาทนำในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ แม้ในปัจจุบันสถานการณ์การเมืองไทยอยู่ระหว่างการปฏิรูปประเทศให้ดำเนินตามกรอบ roadmap ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเตรียมไปสู่การเลือกตั้งตามหลักประชาธิปไตย แต่รัฐสภาไทยซึ่งทำหน้าที่โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในด้านต่างประเทศในการเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี อาทิ ๑) บทบาทในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศระดับทวิภาคี โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างสภานิติบัญญัติ ได้แก่ วาระการเข้าเยี่ยมคารวะระหว่างบุคคลสำคัญชาวต่างประเทศและบุคคลสำคัญในวงงานรัฐสภา เพื่อเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์กับรัฐสภาประเทศต่าง ๆ และ ๒) บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์พหุภาคีกับองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศ โดยรัฐสภาไทยและรัฐสภาประเทศต่าง ๆ ในรูปการเป็นภาคีสมาชิกสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union: IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (Asian-Pacific Parliamentarians' Union: APPU) สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly: AIPA) สมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly: APA) และการประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia-Pacific Parliamentary Forum: APPF) เพื่อสนับสนุนบทบาทภารกิจในเชิงรุกด้านต่างประเทศของรัฐสภาไทยให้รองรับและสอดคล้องกับแนวโน้มบริบทของประเทศดังกล่าวข้างต้น และเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือในเวทีโลกและระดับภูมิภาค ทั้งในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศและในเวทีรัฐสภาอาเซียน

บทบาทการเจรจาหารือระหว่างประเทศของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศมีบริบทที่ครอบคลุมหลากหลายมิติที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและการค้า รวมทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะในบริบทด้านการเมืองการปกครองนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเจรจาหารือในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคี จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นจึงได้มีการวิเคราะห์ใน ๒ ประเด็น ดังนี้ (๑) ความร่วมมือระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติและรัฐสภาระหว่างประเทศในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นปัญหาโลกในปัจจุบันหรือประเด็นที่ได้หารือในที่ประชุมฯ ในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ (๒) ผลลัพธ์จากการประชุม วิเคราะห์ผลการประชุม/ผลการหารือระดับทวิภาคีในช่วงปีที่ผ่านมาในบริบทการเมืองระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในหลากหลายมิติให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติและรัฐสภาระหว่างประเทศ รวมถึงการขยายผลความร่วมมือไปในอนาคตด้วยพัฒนาการความร่วมมือระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติและรัฐสภาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านประเด็นปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นทั่วโลก โดยบริบทด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ซึ่งเป็นความร่วมมือที่สำคัญระหว่างประเทศ

บทบาทการเจรจาหรือระหว่างประเทศของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมระดับทวิภาคี

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีบทบาทที่สำคัญในอันที่จะส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาในระดับทวิภาคีให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยการเดินทางไปประชุมหารือทวิภาคีกันนั้นมิใช่วัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐสภาไทยกับรัฐสภาต่างประเทศ โดยคณะผู้แทนของรัฐสภาไทยจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน และหารือข้อราชการกับสมาชิกรัฐสภาต่างประเทศ ตลอดจนบุคคลหรือตัวแทนจากองค์กรสำคัญต่าง ๆ ในต่างประเทศ สำหรับในช่วงปี ๒๕๕๙ ได้มีการเดินทางไปประชุมทวิภาคีของกลุ่มมิตรภาพฯ โดยมีประเด็นการเจรจาหรือที่สำคัญ ๆ ในประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ดังนี้

การหารือระหว่างสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับสมาชิกรัฐสภาจอร์แดน ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ ราชาอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน ของคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-จอร์แดน ระหว่างวันที่ ๓-๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ (๑) ด้านรัฐสภา ขณะนี้รัฐสภาไทยได้จัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-จอร์แดนอย่างเป็นทางการแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการหารือกันอย่างเป็นทางการและจะสามารถขยายความร่วมมือบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันมากยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับความสัมพันธ์ของฝ่ายนิติบัญญัติระหว่างกันซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศในอนาคต ในความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือถึงความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและการศึกษาระหว่างกัน (๒) ด้านเศรษฐกิจ ทั้งสองฝ่ายได้หารือกันในประเด็นเกี่ยวกับการค้าและการลงทุนในสาขาต่าง ๆ เส้นทางส่งเสริมความสัมพันธ์ในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ โดยนักธุรกิจจอร์แดนได้เคยเดินทางมาศึกษาดูงานที่ไทยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

การหารือระหว่างสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับสมาชิกรัฐสภาสหราชอาณาจักร ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ สหราชอาณาจักร ของคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-สหราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ ๕-๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ (๑) ด้านการเมือง การติดต่อดระดับสูงของฝ่ายการเมืองระหว่างไทยกับสหราชอาณาจักร ถูกจำกัด เนื่องจากมาตรการของสหภาพยุโรป แต่สหราชอาณาจักร เริ่มผ่อนปรนมาตรการดังกล่าว ส่วนนักธุรกิจสหราชอาณาจักร ที่เข้าไปลงทุนในไทย แสดงความพอใจที่การดำเนินธุรกิจเป็นไปด้วยดี เนื่องจากความมีเสถียรภาพทางการเมือง นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องความเป็นประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนเป็นเงื่อนไขร่วมในการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งในบางกรณีดำเนินนโยบายแบบสองมาตรฐานสำหรับสถานการณ์การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทย ได้แก่ roadmap สู่ความเป็นประชาธิปไตยที่ยั่งยืน ภายใต้การดำเนินงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และการทำงานด้านนิติบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับผลงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ผ่านมา นั้น คือ การให้ความเห็นชอบและแก้ไขกฎหมายประมาณ ๑๕๐ ฉบับ ที่ค้างมาจากรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้ประเทศไทยอยู่ในแนวทางสากล (๒) ด้านเศรษฐกิจ สหราชอาณาจักร เป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๓ ในสหภาพยุโรป ซึ่งไทยถือว่าสหราชอาณาจักร เป็นตลาดที่สำคัญ ในปัจจุบัน ภาคธุรกิจบริการ (Service Business) เป็นธุรกิจที่ทำให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร เจริญเติบโต สำหรับนักลงทุนชาวไทยให้ความสนใจสหราชอาณาจักร ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ และสโมสรฟุตบอล แสดงให้เห็นว่านักลงทุนชาวไทยมีส่วนในการช่วยเหลือและกระตุ้นเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) สหภาพยุโรปสร้างความสัมพันธ์กับอาเซียนภายใต้รูปแบบการจัดตั้งเขตการค้าเสรี โดยการเจรจาแบบรายประเทศ เนื่องจากสหภาพยุโรปต้องการสร้างอำนาจการต่อรอง จึงยกเลิกไม่เจรจากับอาเซียนทั้งกลุ่ม ส่วนการจัดตั้งเขตการค้าเสรีสหภาพยุโรป-ไทย ถูกชะลอเพราะสถานการณ์การเมืองไทย นอกจากนี้ ได้รับเสียงตอบรับในแง่บวกที่สถานการณ์บ้านเมืองมีเสถียรภาพ แต่เป็น

กังวลในหลายประเด็น เช่น การเริ่มจัดตั้งบริษัท/ธุรกิจ (Start-up) ระบบบุคลากร การขอใบอนุญาตทำงาน และ กฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เป็นต้น ทั้งนี้ การลงประชามติเกี่ยวกับอนาคตของสหราชอาณาจักรฯ ในการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป สำหรับไทย หากผลประชามติคือ ออกจากสมาชิกสหภาพยุโรป จะส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ การค้า การลงทุนเพราะขนาดตลาดเล็กของเหลือแค่สหราชอาณาจักรฯ

การหารือที่สำคัญระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทยกับสมาชิกรัฐสภาอังกฤษ ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา ของคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-กัมพูชา ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ (๑) ด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจกัมพูชาอยู่ในระดับที่ดีขึ้นแต่การขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาความยากจนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประชาชนกัมพูชา สภาพเศรษฐกิจในภาพรวมยังไม่ดีนัก ปัญหาการกระจายรายได้ไม่เท่าเทียมกัน และมีช่องว่างระหว่างรายได้ของคนรวยกับคนจนสูง โดยประชากรส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๗๐ ของประเทศมีฐานะยากจน แต่สัดส่วนของผู้มีรายได้ระดับปานกลางถึงระดับสูงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมหลักของกัมพูชา ได้แก่ สิ่งทอ เกษตรแปรรูป ก่อสร้าง และท่องเที่ยว รวมถึง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เนื่องจากกัมพูชาขาดอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าอุปโภคและบริโภค ซึ่งกัมพูชามีการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ธุรกิจด้านอาหารเป็นอีกธุรกิจที่น่าสนใจในกัมพูชา เพื่อรองรับชาวกัมพูชาที่มีรายได้ระดับปานกลางขึ้นไป รวมถึงนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวต่างชาติในกัมพูชา (๒) ด้านการเมือง กลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - กัมพูชา ได้เดินทางมาเยือนและประชุม ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา รวม ๓ ครั้ง และฝ่ายไทยได้มีหนังสือเชิญกลุ่มมิตรภาพรัฐสภาไทย-กัมพูชา-ไทย เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-กัมพูชาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นมิตรประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ แรงงาน สังคมและวัฒนธรรมระหว่างกัน อนึ่ง การเดินทางมาเยือนประเทศไทยของคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ กัมพูชา-ไทย จะเป็นการเดินทางมาเยือนประเทศไทยเป็นครั้งแรกของฝ่ายกัมพูชา หลังจากทีคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-กัมพูชา ได้เดินทางไปเยือนและไปประชุมทวิภาคี ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา รวม ๓ ครั้ง ดังกล่าว แม้ว่ากัมพูชาจะมีความขัดแย้งทางการเมือง อาทิ การพิพาทโต้แย้งระหว่างพรรครัฐบาลและพรรคฝ่ายค้าน หรือการออกเสียงสนับสนุนของพรรครัฐบาลให้เพิกถอนความคุ้มกันในฐานะที่เป็นสมาชิกรัฐสภาของนายสม รังสี (Mr. Sam Rainsy) หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน เพื่อให้สามารถจับกุมในข้อหาหมิ่นประมาทได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการในเรื่องใด ๆ ของกัมพูชาจะใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา โดยได้ยืนยันถึงการดำเนินการทางการเมืองและการเลือกตั้งทั่วไปว่าจะปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

การหารือที่สำคัญระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทยกับสมาชิกรัฐสภาแห่งชาติลาว ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ของคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-ลาว ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ ด้านการเมือง ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในครั้งนี้ คณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-ลาว ได้ใช้โอกาสนี้ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศไทย โดยการชี้แจงให้ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ ประธานสภาแห่งชาติลาว ประธานกลุ่มมิตรภาพฯ ลาว-ไทย และสมาชิกรัฐสภาแห่งชาติลาว รวมถึงฝ่ายบริหาร ได้แก่ รองเจ้าแขวงจำปาสัก ได้ทราบถึงความคืบหน้าของ roadmap ของประเทศไทย รวมถึงขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งฝ่ายลาวได้ให้ความเชื่อมั่นในเสถียรภาพของประเทศไทย นอกจากนี้ คณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-ลาว ได้รับความรู้จากการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในหลายด้าน อาทิ การพัฒนาด้านสาธารณสุข ฝึกอบรมพื้นฐานของลาวเพื่อรองรับการเข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียน รวมถึงการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมถึงนโยบายการ

พัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิด “Land Locked to Land Linked” ของลาวที่แม้จะเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล (land locked) แต่สามารถกำหนดให้ประเทศกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการเชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงจีนและอินเดียเข้าสู่ภูมิภาคอาเซียน และลุ่มน้ำโขง (land linked)

การหารือที่สำคัญระหว่างสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับสมาชิกวุฒิสภาสิงคโปร์ ในการเดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ด้านการเมือง ได้มีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศไทย โดยการชี้แจงขั้นตอนและความคืบหน้าของ road map ของประเทศไทย รวมถึงขั้นตอนการร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ รองประธานวุฒิสภาสิงคโปร์ รองประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกวุฒิสภาไทย-สิงคโปร์ และรัฐมนตรีอาวุโสแห่งรัฐ กระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ ได้ทราบ ซึ่งฝ่ายสิงคโปร์ได้ให้ความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาทางการเมืองของไทยจะไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ

บทบาทการเจรจาหรือระหว่างประเทศของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมระดับพหุภาคี

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติประสบความสำเร็จในการผลักดันกรอบแนวคิด และนำเสนอประเด็นเชิงรุกแก่สมาชิกวุฒิสภาระหว่างประเทศ และได้นำขึ้นหยิบยกหารือในวาระการเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศ โดยสรุปผลสำเร็จในการเข้าร่วมประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศในเวทีระดับพหุภาคีได้ ดังนี้

การเข้าร่วมประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงลูซากา สาธารณรัฐแซมเบีย คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ รวมทั้งได้แสดงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ ดังนี้ (๑) **ด้านการเมือง การรักษาสมาชิกภาพ** คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของสหภาพรัฐสภาต่อประเทศไทย โดยได้มีหนังสือชี้แจงสถานการณ์และพัฒนาการทางการเมืองของไทยเป็นระยะ ประกอบกับการที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แสดงบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการประชุมของสหภาพรัฐสภาตลอดมา ยังผลให้คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภายังคงสมาชิกภาพของไทยในสหภาพรัฐสภา (๒) **การปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุมอาเซียน + ๓** นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับเกียรติให้ทำหน้าที่ประธานการประชุมกลุ่มอาเซียน + ๓ ของสหภาพรัฐสภา ซึ่งได้ทำหน้าที่ประธานการประชุมตามระเบียบวาระอย่างมีประสิทธิภาพ (๓) **การดำรงตำแหน่งกรรมการประสานงานสมาชิกวุฒิสภาสตรี** ของนางสุวรรณณี สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส คนที่สอง และเลขานุการกลุ่มมิตรภาพสมาชิกวุฒิสภาไทย-ญี่ปุ่น ได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นทางการจากสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมทั้งในระดับกลุ่มอาเซียน + ๓ และระดับกลุ่มภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการประสานงานสมาชิกวุฒิสภาสตรีในสหภาพรัฐสภา (๔) **การมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็น (Participation and Contributions)** คณะผู้แทนฯ ได้แสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมต่าง ๆ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการประชุมคณะมนตรีบริหาร (Governing Council) สหภาพรัฐสภา การประชุมสมัชชาและคณะกรรมการต่าง ๆ และ (๕) **การสร้าง ความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อนานาชาติ** สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ใช้โอกาสการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจในประเด็นสถานการณ์ทางการเมืองและสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยได้อย่างชัดเจน และทำให้เข้าใจสถานการณ์ของประเทศและเชื่อมั่นในการก้าวเดินของประเทศสู่แนวทางประชาธิปไตย

การเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๕ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ ของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นับว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เนื่องจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงความคิดเห็น (Contributions) ที่เป็นประโยชน์ต่อการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ โดยที่ประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาได้รับทราบตามที่ประธานสหภาพรัฐสภาได้กล่าวต่อที่ประชุมถึงความเชื่อมั่นว่าประเทศไทยจะยังคงดำเนินตาม road map ประชาธิปไตยที่วางไว้ นอกจากนี้ ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิก Bureau ของคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาด้านต่าง ๆ อีก ๒ ตำแหน่ง ตามสัดส่วนของกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ เอเชีย-แปซิฟิก ได้แก่ นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิก Bureau ของคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ (Bureau of the IPU Standing Committee on United Nations Affairs) และนายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิก Bureau ของคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (Bureau of the IPU Standing Committee on Peace and International Security) นับได้ว่าผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แสดงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ครั้งนี้อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ใช้โอกาสการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๑๓๕ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจอันดีในประเด็นพัฒนาการทางการเมืองของประเทศไทยกับนานาประเทศ ตลอดจนการสร้าง ความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับจากรัฐสภาสมาชิกอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จด้วยดี

การประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน-๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ได้มีพิธีส่งมอบตำแหน่งเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน ให้กับนายอิสรา สุนทรวัฒน์ ผู้แทนจากประเทศไทย ซึ่งจะเข้าดำรงตำแหน่งเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน คนที่ ๔ เป็นระยะเวลา ๓ ปีระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งนับเป็นตำแหน่งที่สำคัญในเวทีระหว่างประเทศที่ผู้แทนจากประเทศไทยได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในองค์กรดังกล่าว นอกจากนี้ นายพิระศักดิ์ พงิจิต หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวถ้อยแถลงโดยมีใจความสำคัญเรื่องการเสริมสร้างความพยายามร่วมกันของ AIPA ในการสร้างความสอดคล้องทางกฎหมายและแก้ไขกฎหมายภายในประเทศสมาชิก AIPA ให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือของอาเซียน รวมทั้งกล่าวถึงการทำงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณากฎหมายต่าง ๆ และการรายงานสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน

สำหรับการประชุมคณะกรรมการด้านการเมือง ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาหารือร่างข้อมติต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ร่างข้อมติว่าด้วยการจัดการความท้าทายภายในและภายนอกรูปแบบต่าง ๆ ผ่านการปฏิรูปทางประชาธิปไตย และการบรรลุสันติภาพและเสถียรภาพผ่านการปรึกษาหารือ ฉันทามติและการเจรจาต่อรอง ๒) ร่างข้อมติว่าด้วยการยกระดับความร่วมมือเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในภูมิภาคอาเซียน และ ๓) ร่างข้อมติว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงและการปกป้องทรัพยากรทางทะเลในอาเซียน ซึ่งในเรื่องนี้ คณะผู้แทนฯ ได้ร่วมพิจารณา อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับแก้ร่างข้อมติข้างต้นให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทย ส่งผลให้ที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเมืองเห็นพ้องกับข้อเสนอของไทย และให้การรับรองร่างข้อมติดังกล่าวอย่างเอกฉันท์

การประชุมคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ เห็นชอบในข้อมติ ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ข้อมติว่าด้วยการสร้างโอกาสการทำงานและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีในกระบวนการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

๒) ข้อมติว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าสู่ห่วงโซ่การค้าของโลกโดยการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการผลิต และ ๓) ข้อมติว่าด้วยบทบาทของรัฐสภาในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งที่ประชุมฯ เห็นพ้องต้องกันว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภูมิภาค เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การเร่งนำข้อตกลงต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติไปสู่การปฏิบัติจะเป็นกุญแจสำคัญที่นำความเจริญรุ่งเรืองและความผาสุกมาสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้

การประชุมคณะกรรมาธิการด้านสังคม ได้มีการพิจารณาร่างข้อมติ จำนวน ๔ ร่าง คือ ๑) ร่างข้อมติว่าด้วยการยกระดับความร่วมมือระหว่างรัฐสภาประเทศสมาชิก AIPA ในการเตรียมพร้อมรับมือกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสซิกา ๒) ร่างข้อมติว่าด้วยการยกระดับความร่วมมือระหว่างรัฐสภาประเทศสมาชิก AIPA ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการให้เป็นรูปธรรมตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองทางสังคม ๓) ร่างข้อมติว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคอาเซียน และ ๔) ร่างข้อมติว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยคณะผู้แทนฯ ได้เสนอเพิ่มเติมต่อที่ประชุมถึงแนวทางการดำเนินงานที่จะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นคือ การกำจัดพาหะนำโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสซิกา การให้สนับสนุนให้สิทธิที่เท่าเทียมกันแก่แรงงานที่ถูกกฎหมาย และการสนับสนุนด้านกฎหมายแก่ธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบให้ผนวกข้อเสนอของไทยในข้อมติดังกล่าว

นอกจากนี้ ในระหว่างการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ มีการประชุมทวิภาคีกับประเทศสมาชิก AIPA จำนวน ๒ คณะ ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่สำคัญ ได้แก่

๑) การประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติไทยและคณะผู้แทนสภาแห่งชาติลาว โดยลาวอยู่ระหว่างการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จึงร้องขอให้ประเทศไทยสนับสนุนด้านการเสริมสร้างการลงทุนของนักลงทุนไทยอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ คณะผู้แทนสภาแห่งชาติลาวยังขอความร่วมมือมายังรัฐสภาไทยในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันทั้งในระดับสมาชิกรัฐสภาและระดับเจ้าหน้าที่ผ่านการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานในมิติความร่วมมือภายใต้กลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-ลาวซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

๒) การประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติไทยและคณะผู้แทนรัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ฝ่ายไทยได้ชี้แจงถึงความคืบหน้าในการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองของประเทศไทย ซึ่งอยู่ในระยะที่ ๓ ตามแผนปฏิบัติการ road map อีกทั้ง ฝ่ายนิติบัญญัติอยู่ระหว่างการดำเนินการออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง และประเทศไทยวางแผนที่จะจัดการเลือกตั้งทั่วไปให้เร็วที่สุดภายในปลายปี ๒๕๖๐ คณะผู้แทนรัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้ขอบคุณไทยที่ให้การสนับสนุนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเรื่อยมา ทั้งในมิติการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยรัฐบาลพม่ายังอยู่ระหว่างการดำเนินการสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นภายในชาติเช่นเดียวกัน เนื่องจากมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายฝ่าย นอกจากนี้ รัฐสภาของทั้งสองประเทศมีกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-เมียนมา จึงเห็นควรให้สนับสนุนการความร่วมมือกันระหว่างรัฐสภา และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

อาจสรุปได้ว่า ความร่วมมือระหว่างรัฐสภาไทยและรัฐสภาระหว่างประเทศมีมาอย่างต่อเนื่อง และรัฐสภาไทยได้เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ที่รัฐสภาไทยเป็นสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ แม้ว่าในปัจจุบันการเมืองไทยอยู่ในสภาวะการปฏิรูป และดำเนินการให้เป็นไปตาม roadmap เพื่อนำไปสู่การเป็น

ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ ปัจจุบันสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ปฏิบัติหน้าที่รัฐสภาไทยในการเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญต่าง ๆ โดยมีการเจรจาหารือในการประชุมต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคี และในระดับพหุภาคี ในช่วงปีที่ผ่านมา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เข้าร่วมการประชุมที่สำคัญต่าง ๆ และได้มีบทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ โดยเห็นได้จากรายงานผลการเข้าร่วมประชุมที่กล่าวมา และจะได้นำผลการเจรจาหารือต่าง ๆ ที่ได้รับจากการประชุมนำมาใช้สานต่อความร่วมมือต่อไปในอนาคต

ที่มา :

คณะทำงานบริหารจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ. “ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่หารือในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ”. ในโครงการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ. จัดโดยสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ร่วมกับ สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ห้องต้นน้ำ ชั้น ๒ โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ ถนนพระรามหก กรุงเทพมหานคร. ๒๕๕๙.

กลุ่มงานความสัมพันธ์รัฐสภาทวิภาคี สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

<http://intranet.parliament.go.th> และ www.parliament.go.th (สรุปผลการเยือนและประชุมทวิภาคี).

<http://intranet.parliament.go.th> และ www.parliament.go.th (สรุปผลการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศในระดับพหุภาคี).

<http://www.aipasecretariat.org/> (ข้อมูลการประชุมสมัชชาใหญ่ AIPA).

<http://www.ipu.org/english/home.htm> ข้อมูลการประชุม IPU

<http://prnews.mfa.go.th/prnews/> กองการสื่อมวลชน กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (ข้อมูลสถานการณ์การเมืองไทยและสถานการณ์สำคัญในต่างประเทศ)